

Disputatio theologica de theologia

<https://hdl.handle.net/1874/42441>

SPUTATIO THEOLOGICA

De

THEOLOGIA,

Quam,

Deo benedicente

Sub PRÆSIDIO

PHIL. JOH. TILEMAN
d. SCHENCK, Th. in Schola Illustri
& ecclesia D.

*Placide omnium disquisitionis
submittit*

HENRICUS DROTHMAN,
Camen.- Westph.

Ad diem 12. Decem. loco horisq; solitis.

HAMMONÆ,

Per BERNHARDUM WOLPHARDT,
ANNO CLO LC LXXXII.

ADIDOGENT QUITATIUS

ADIDOGENT

Corollarij loco, cum Natalitiorum instet
festum, locum Nonum Systematis Mare-
ssi, cum aliis, quæ de Conceptione &
Nativitate Servatoris nostri Iesu Chri-
sti habentur, defendendum simul suscipit
RESPONDENS.

ИАНТОЯНСКИЙ

академії - піонер

академії - піонер

академії - піонер

Э.КОММАН

студентка Університету
ІМХХ.1 од сюїт

CAP. IV.

De THEOLOGIA.

Thesis X.

Gentiles, quum verum Deum
Gignoraverint, veræ etiam Theo-
logiæ vixerent extortæ. Duplii tamen Theo-
logiæ se addicebant, quarum una de diis, al-
tera de dæmoniis agebat. *Divinam* iterum
faciebant triplicem; *Naturalem*, quæ My-
stica, & in Scholis obtinebat; *Politicam*, quæ
in templis; & *Mysticam* seu fabulosam, quæ
in Theatris. Sed *Dæmonologia* de geniis
tractabat, & duplex erat; una de bonis, de
malis altera. August. Civit. D. 5. 6.

XI. Christiani communiter (an so-
lidè & cum fructu, non dico) distinguunt
in Theologiam *Archetypam*, quæ sit *ipius*
Dei *perfedissima* *sui ipius & suorum ope-*
rum

um ejusq; opera ad salutem cognoscenda ver-
satur Joh. 17: 3. Joh. 20: 31.

X X I I. Secundariò, & certo respectu
examinat leges humanas, Act. 5: 29. Rom. 13:
1, 2. & medicinæ praxim, Mat. 9: 12. tum Phi-
losophiæ speculations, Col. 2: 8. ac quasvis
artes aut curiositates, Act. 19: 19. ne quid in
omnibus hisce doceatur aut agatur quod Deo
ac conscientiæ adverteretur, 2. Cor. 10. v. 5.
1. Thes. 5: 21.

X X I I I. Distingui in Theologia de-
bent articuli fundamentales, à consequentiis,
1. Cor. 3: 10. II. 12. quorum illi scitu ac creditu
sunt necessarii ad salutem, hæ non,

X X I V. Hos articulos, ad paucissima
& generalissima religionis capita, eaq; pra-
ctica non patimur coactari à Socinianis.

X X V. Neq; Roma (sub speciosa ec-
clesia titulo) autoritatem habet horum nu-
merum canonice definiendi, augendi, vel
minuendi pro re nata,

X X VI. Quin etiam iniqui in nos fung-
papani, cum fundamentalium articulorum nu-
merum numerantem expressis scripturæ ver-
bis sibi dari petunt. Sufficit nobis, hos articu-
los in canone repetiri & characteribus eviden-
tissimis à non fundamentalibus discerni posse.

X X VII. Revelatio, quæ sacræ tabu-
lis consignata, oceanus est, ex quo Theo-
logia credenda & facienda, non expressis so-
lum

sum verbis, sed & per legitimam consequentiam demonstrat. Mat. 22: 31. 32. 2. Tim. 3: 16

XXVIII. Perfectissimam Theologiam panderetis sacris proculdubio ex hoc huic Deus, imbecillitas vero humanae mentis causa est, ut alia ac familiariori methodo eam addiscamus facilius.

XXIX. Apostolorum tempore, iam in usu fuisse videntur generaliora quædam excerpta, quibus ceu religionis capitibus & locis communibus adfuevit ecclesia. Heb. 6:1, 2.

XXX. Imò vero symbola, confessiones, catecheses ac systemata, quæ ab initio Ecclesiaz Christianaz extitere, indicio sunt, semper hunc obtinuisse morem, ut summa fidei capita ordine quodam disponerent ac expönerent.

XXXI. Eadem Theologia est *Positiva* & *Scholastica*, tractandi saltē modo variat: Illa magis oratoria ac simplex, hec logica magis & ad demonstrandum aptior & ad refutandos adversarios.

XXXII. Scholastica (cujus primus author Lombardus injuriā asseritur) male olim audivit, neque immerito. Nam mathēologia potius erat quam Theologia, quod scripturaz ferè nihil, & rationis parum, sed barbaroz ad naufragium terminos & quæstiones (vexationes potius) iudiciles, ac au-

the-

4713.26
uthoritas humanas spiraret. Ast repugnit
cum reformatione, usum habet insignem,
& quandam necessitatem, maximè propter ad-
versarios: quos sine ea intelligas difficulter, neq;
ita facile exprimas controversiae momentum.

XXXII. Error itaq; insignis, imo
calumnia Weigelii fuit, omnem simpliciter
Theologiam, - prout in scholis docetur, pro
falsa habendam esse.

XXXIII. Accuratè loquendo, The-
ologia homini propria est; huic enim, &
hujus causa facta est revelatio. Imò ad ho-
mines tantum spectat θεολογία & credere ad
salutem. 2. Tim. 3: 17.

XXXIV. Quin hujus tantum vitæ est;
cum in beatitudine non ex verbo, sed per aspe-
ctum contemplatur sumus Deum. 1. Cor. 13: 12.

XXXV. Ad Dei gloriam ceu finem
summum collimat Theologia; ad hominum
vero salutem secundariò, Rom. 1: 21. Joh. 20, 31.

XXXVI. Hinc apertum, Theol. non
esse speculativam sed practicam. Rom. 2, 13.
Jac. 2, 18 19. Tum malis angelis, hereticis ac
impiis non inesse veram Theologiam. Rom.
1, 18. 21. 22.

XXXVII. Principium Theologie
est Verbum Dei. Id Pontificii adulterant
docentes; Verbum Dei ab ecclesia pro-
positum, esse Theologæ prin-
cipium.

F I N I S.